

VÝVOJ ČESKÉ TĚLOVÝCHOVY 1870 - 1918; SOKOL

ORGANIZAČNÍ VÝVOJ

- 70. léta - krize Sokola a pokles členství
- Od 1880 oživení činnosti:
  - 1883 - 121 SJ, 12 857 členů
  - 1884 - 137 SJ, 17 424 členů
  - 1912 - 80 462 členů
- 1889 - Česká Obec Sokolská
- 1891 - Moravsko-slezská OS
- 1904 - jednotná ČOS (*J. Podlipný, J. Scheiner*)
- 1908 - Svaz slovanského sokolstva
- Valné sjezdy Sokola (5 x do r. 1918)
- 1915 - rozpuštění ČOS

ČINNOST

Tělovýchovná

- Všesokolské slety: I. 1882; II. 1891; III. 1895; IV. 1901; V. 1907; VI. 1912;
- *Vydávání metodických materiálů*
- Pořádání cvičitelských škol a kurzů
- *Vytváření cvičitelských, technických a vzdělavatelských sborů*
- Kritika i akceptování sportu (jednostrannost, nenárodnost, výchovná škodlivost)
- *1898 - rozvoj ženské tělovýchovy*

Osvětová a kulturní:

- kroužky divadelní, loutkové, pěvecké, knihovny.

VÝVOJ ČESKÉ TĚLOVÝCHOVY 1870 - 1918; II.

DĚLNICKÉ TĚLOCVIČNÉ JEDNOTY

1878 - Vznik Českoslovanské soc.
demokratické strany

- 1892 - Dělnický americký Sokol
- Tělocvičné odbory pri dělnických
spolcích (1892 Praha, 1893 Vídeň,
1894 Juliánov, 1895 Husovice,
1896 Židenice a Líšeň)
- 1897 - DTJ Praha (150 účastníků)
- 1899 - první veřejná cvičení
- 1903 - Svat DTJ (31 J, 747 členů)
- 1905 - *Tělocvičný ruch*
- 1908 - Svat dělnických cyklistů

Slovensko: 1913/14: Holíč, Bratislava,
L. Mikuláš, Vídeň

OREL

1899 Křesťansko-sociální strana

- Tělocvičné odbory při katolických
spolcích (1896 Praha...)
- 1909 - jednotná organizace OREL
- 1909 - první zemský slet - Vyškov
- 1911 - Ústřední rada orelská (249
odborů, 12068 členů)
- Výchova k oddanosti monarchii

ŠKOLNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

- 1870 - příprava učitelů TV
- 1874 - první osnovy (nové 1911)

VÝVOJ ČESKÉHO SPORTU 1870 - 1918

• **SPORT**

- 80. léta: oddělování českých klubů od společných česko-německých:
1875 - Český klub veslařský a bruslařský (první český klub)
- **České sportovní svazy:**
1884 - Česká ústřední jednota velocipedistů, Ústřední jednota veslařská z Čech
1897 - Česká atletická amaterská unie (ČAAU)
1899 - Český olympijský výbor (ČOV)
1901 - Český svaz fotbalový
1903 - Svaz lyžařů království českého
1906 - Česká lawn-tenisová asociace
1908 - Český svaz hokejový, ČESKÁ SPORTOVNÍ RADA
1910 - Český svaz těžké atletiky

TURISTIKA

- 1884 - Pohorská jednota Radhošť
- 1888 - Klub českých turistů

SPORT VE ŠKOLÁCH

- 1893 - Spolek pro pěstování her české mládeže